

NASZA

Trójwiesź

miesięcznik
Rady i Urzędu
Gminy

NR 3-4 (13-14)

KWIECIEŃ 1994 r.

Nakład 1000 egz.

Cena 2000 zł

WÓJT GMINY INFORMUJE • WÓJT GMINY INFORMUJE

1. Na posiedzeniu Rad Soleckich wytypowano do remontu drogi gminne:

WIEŚ ISTEbNA:

1. Za Groń od Jonczoka do Muzyka (przy udziale KWK)
2. Wojtki - Michałki 550 mb
3. Andziołówka do Gazdy 100 mb
4. Gaszperkula w stronę Połomi 200 mb
5. Miki - Kiepi (do Kukuczki) 470 mb
6. Do Lenki u Burego 70 mb
7. Tokarzonka 280 mb
8. Jasnowice Iwanek do Olzy 700 mb
9. Jasnowice Las (pod warunkiem, że Nadleśnictwo wyremontuje odcinek 250 mb)
10. Brzestowe - Pasiaki 450 mb
11. Leszczyna - Połom 700 mb
12. Dolne Bystre

Ponadto ustalono, że:

- 1) Na niżej wymienione drogi zostaną zakupione płyty ażurowe
  - a) Jasnowice - Iwanek - do Olzy 200 szt.
  - b) Brzestowe - Pasiaki 100 szt.
  - c) Wilcze Góme k/ujęcia wody 100 szt.
  - d) rezerwa 20 szt.
- 2) Wyremontować boisko przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Istebnej - pokrycie emulsją.

WIEŚ JAWORZYŃKA:

1. Duraje - Czadeczka - Za Groń

2. Dokończenie Szkawlonki

3. Kikula 50 szt. płyt „jomb”

4. Maciejka 200 szt. płyt „jomb”

5. Biłki 50 szt. „jomb”

6. Jasie do Placu

7. Czepczorze

8. Polana - Wawrzacze

9. Rezerwa 50 mln zł z przeznaczeniem na zakup płyt do zabezpieczenia skarpy Węgielek - Wawrzacze oraz zakup trawerzów na most Klimkowski.

WIEŚ KONIAKÓW:

1. Rupienna
2. Rastoka - Usnobocz
3. Jasieniowa
4. Matyska
5. Sztoczek
6. Tyniok
7. Cisowe
8. Pietraszyna

2. Drogi remontowane będą w powyższej kolejności w miarę posiadania środków finansowych, a nie wykonane przechodzą do remontu na rok przyszły.

3. Przypomina się mieszkańcom o obowiązku utrzymywania porządku na odcinku drogi przyległej do posesji - działki.

W pierwszej dekadzie maja br. w ramach akcji „Posesja” przeprowadzone będą komisyjne przeglądy porządków wokół wszystkich zabudowań.

POBÓR - 1994

W dniach 13 i 16 maja br. w Cieszynie (Szpital Śląski Pawilon II ul. Bielska 4) odbędzie się pobór r. 1975 z terenu gminy Istebna. Rocznik podstawowy - 83 osoby. Roczni starsze - 25 osób.

Wójt Gminy

Sołtys wsi Istebna przypomina rolnikom, że do końca kwietnia br. można składać próbki gleby w celu przeprowadzenia badania na zawartość metali ciężkich. Zainteresowanych odsyłam do „Naszej Trójwiesi” Nr 2/12 z marca 1994, strona 1

Sołtys Jerzy Michałek

Informacja

W związku z pracami remontowymi prowadzonymi przez Rejon Energetyczny od 18 kwietnia br. do 20 maja br. będą następowały wyłączenia energii elektrycznej w godz. 8-15.00 na terenie Jaworzynki, a później Istebnej.

Osoby chętne do pracy w Komisjach Wyborczych w wyborach do Rad Gmin w dniu 19 czerwca 1994 r. prosimy o zgłoszenie się w Urzędzie Gminy do 15 maja br.

RADA GMINY UCHWALIŁA • RADA GMINY UCHWALIŁA • RADA GMINY UCHWALIŁA**UCHWAŁA NR XXXXI/172/94**

Rady Gminy w Istebnej z dnia 8 kwietnia 1994 r.

w sprawie: przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 1993 rok i udzielenia Zarządowi Gminy absolutorium.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz. U. Nr 16, poz. 95 ze zm.) oraz art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 5 stycznia 1991 r. Prawo budżetowe (Dz. U. z 1993 r. Nr 72, poz. 344) Rada Gminy w Istebnej

uchwała, co następuje**§1**

Przyjmuje się sprawozdanie z wykonania budżetu gminy Istebna za 1993 rok i udziela się Zarządowi Gminy absolutorium z tego tytułu.

§2

Sprawozdanie z wykonania budżetu gminy Istebna za 1993 rok stanowi załącznik 1-3 do niniejszej uchwały.

Przewodniczący Rady Gminy
Stanisław Juroszek Załącznik do uchwały
Rady Gminy Istebna
z dn. 08.04.1994 r.**SPRAWOZDANIE****opisowe z wykonania budżetu gminy Istebna za rok 1993**Rada Gminy Istebna w dniu 29 stycznia 1993 r. uchwałą nr XXX/120/93 zatwierdza budżet gminy Istebna na rok 1993. Plan dochodów i wydatków wynosił **12.500.000 tys. złotych**. Budżet zarówno po stronie dochodów jak i wydatków ulegał zmianom i na dzień 31.12.93 r. wyniósł:plan dochodów - 17.300.000 tys. zł. - wykonanie 17.636.169 tys. zł
plan wydatków - 17.848.500 tys. zł. - wykonanie 17.820.565 tys. zł

Wykonanie dochodów w poszczególnych działach przedstawia tabela nr 1, zaś wydatki tabela nr 2.

Nadwyżka budżetowa za rok 1993 wynosi **366.104 tys. złotych**, tj. dochody za 1993 r. 17.636.169 tys. zł + nadwyżka z 1992 r. w wysokości 548.500 tys. zł. minus wydatki za 1993 r. 17.820.565 tys. zł równa się 366.104 tys. złotych.

Tabela nr 1 - wykonanie dochodów w poszczególnych działach:

Dział	Nazwa	Plan po zmianach	Wykonanie	Wskaźnik
		w tys. złotych		
40	Rolnictwo	700.000	700.000	100%
45	Leśnictwo	1.408	1.408	100%
66	Różna działalność	1.040.000	1.040.000	100%
70	Gospodarka komunalna	1.887.000	1.887.000	100%
74	Gosp. mieszk. oraz niemat. usługi komunalne	46.671	47.121	101%
79	Oświata i wychowanie	17	18	105%
86	Opieka społeczna	821.000	821.255	100%
89	Pozostała działalność	9.594	9.596	100%
90	Dochody od osób praw., osób fizycznych oraz podatków i opłat lokalnych	8.810.617	9.141.330	104%
91	Admin. państwowa i samorządowa	592.075	597.766	101%
94	Finanse	170.000	171.057	101%
97	Różne rozliczenia	3.221.618	3.221.618	100%
RAZEM		17.300.000	17.638.169	102%

Dochody w poszczególnych działach przedstawiały się następująco:

Dział 40 - Dotacja Wojewody na budowę wodociągu Wilcze,

Dział 45 - środki przekazane przez Urząd Wojewódzki za dzierżawę gruntów przez koła łowieckie,

Dział 66 - do tego działu zakwalifikowano dotację Wojewody przeznaczoną na budowę przejścia granicznego Jasnowice,

Dział 70 - środki na budowę oczyszczalni ścieków:

- kwota 1 mld zł - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska z Katowic,

- kwota 687 mln - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska Bielsko,

- kwota 200 mln - dotacja Wojewody Bielskiego,

Dział 74 - wpływy z czynszu i dzierżawy gruntów,

Dział 79 - wpłata rodziców z rodzin zastępczych,

Dział 86 - kwota 712 mln to dotacja celowa Urzędu Wojewódzkiego na zasiłki i zapomogi oraz utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, zaś 9.255 tys. zł to odpłatność podopiecznych za usługi siostr PCK,

Dział 89 - prowizja za wypłacanie dodatków do paliwa dla rolników,

Dział 90 - na ogólną kwotę 9.141.330 tys. złotych wpłynęło:

- 1.278.495 tys. - podatki i opłaty jednostek gospodarki i osób prawnych (podatek od nieruchomości, od środków transportu),
- udziały w podatkach od osób fizycznych i prawnych 5.517.332 tys. zł,- podatki i opłaty od osób fizycznych - 1.959.742 tys. zł. (podatek rolny, od nieruchomości, opłaty lokalne, administracyjne, od spadków i darowizn, od środków transportowych),
- opłata skarbową 385.761 tys. zł.

Dział 91 - dotacja celowa na zadania zlecone i powierzone, a także dotacja na wyroby do Sejmu - 249.074 tys. zaś kwota 348.692 tys.

- wpłaty ludności za podłączenia do wodociągu.

Dział 94 - środki w tym dziale to odsetki za terminowe lokaty w BS.

Dział 97 - różne rozliczenia - subwencja ogólna z budżetu państwa.

Tabela nr 2 - WYDATKI w tysiącach złotych

Dział	Nazwa	Plan po zmianach	Wykonanie	Wskaźn.
31	Budownictwo	102.000	101.953	99,9%
40	Rolnictwo	2.752.300	2.752.220	100%
50	Transport	3.575.700	3.575.426	100%
66	Różne usługi materialne	1.390.050	1.390.042	100%
70	Gospodarka komunalna	4.001.174	4.000.545	99,9%
74	Gosp. mieszk. oraz niemat. usługi komunalne	314.763	314.730	100%
83	Kultura i sztuka	295.000	294.189	99,7%
85	Ochrona zdrowia	35.375	35.375	100%
86	Opieka społeczna	1.384.558	1.383.984	99,9%
87	Kultura fizyczna i sport	103.341	103.341	100%
89	Różna działalność	369.480	356.295	96%
91	Administracja państwowa i samorządowa	1.784.636	1.772.303	99,3%
OGÓŁEM WYDATKI		17.848.500	17.820.565	99,8%

A oto jak przedstawiała się realizacja wydatków w poszczególnych rozdziałach:

Dział 31 - Budownictwo

Kwota 100 mln złotych przekazana została do Instytutu Gospodarki Przestrzennej w Krakowie jako II rata zaliczki za realizację planu zagospodarowania przestrzennego gminy, 1.953 tys. wykonanie odbitek map.

Dział 40 - Rolnictwo

kwotę 2.720.000 tys. złotych przekazano jako dotację na inwestycje - budowę wodociągu Wilcze (szczegółowy opis inwestycji w odrębnym dziale „inwestycje gminne”), 20 mln dotacja na zakład budżetowy. Wodociąg gminne, zaś kwota 6 mln to nagroda za utrzymanie punktów kopulacyjnych i 6.220 tys. za badania pomiaru skażeń chemicznych gleb i roślin w gminie Istebna.

Dział 50 - Transport

W dziale finansowano w całości zadania związane z remontem i modernizacją dróg gminnych i chodników oraz odśnieżanie.

Z ogólnej kwoty 3.555.435 tys. złotych 37.560 tys. złotych - odśnieżanie, 164.042 tys. adaptacja terenu na plac handlowy, remonty przystanków autobusowych (zadaszeń), wykonanie znaków drogowych i inne remonty - 22.000 tys. zł. pozostałe środki - 3.332 mln złotych bieżące remonty dróg.

Szczegółowe rozliczenie kosztów remontów dróg gminnych:

Wieś Istebna - łączna kwota 1.466 mln złotych

Jasnowice	- 310 mln	(1.216 mb)
Leszczyna	- 211 mln	925

RADA GMINY UCHWALIŁA • RADA GMINY UCHWALIŁA • RADA GMINY UCHWALIŁA

Bryje	- 224 mln	736
Brzestowe	- 234 mln	851
Młaskawka	- 195 mln	792
Połom	- 96 mln	481
Wyszni Pole	- 53 mln	256
bieżące remonty	- 72 mln	

Wieś Jaworzynka - łączna kwota 870 mln złotych

Małysze	- 297 mln	(1.216 mb)
Kikula, Maciejka	- 86 mln	367
Klimki	- 95 mln	788
Czeczporze	- 92 mln	357
Szkawlonka	- 209 mln	1.174
bieżące remonty	- 91 mln	

Wieś Koniaków - łączna kwota remontów 996 mln złotych

Pasieki	- 125 mln	(887 mb)
Pańska Łąka	- 274 mln	1.033
Rdzawka	- 216 mln	551
Tyniok	- 31 mln	
Jasieniowa	- 166 mln	875
Wołowa	- 117 mln	546
bieżące remonty i most w Rastoce	- 67 mln	

W dziale 50 realizowane były również wydatki dla Posterunku Policji - zakup paliwa, które wynosiły ogółem 19.991 tys. złotych.

Dział 66 - Różna działalność

Kwota 1.345.042 tys. złotych to wydatki związane z budową przejścia granicznego Jasnowice.

Dział 70 - Gospodarka komunalna

Wydatkowano ogółem 4.000.544 tys. zł., realizowano następujące zadania:

- zakup kontenerów, wywóz śmieci, prace porządkowe - utrzymanie czystości, porządkowanie cmentarzy komunalnych - 221.186 tys. zł
- sprzątanie parku i obejścia budynku administracyjno-handlowego remont ogrodzenia parku - 39.588 tys.
- energia oraz konserwacja oświetlenia ulicznego - 38.697 tys. zł.
- 3.701.074 tys. zł. to dotacja na budowę oczyszczalni ścieków Istebna Gliniane i Koniaków Pustki - zakres wykonanych robót opisany szczegółowo w dziale „inwestycje gminne”.

Dział 74 - Gospodarka mieszkaniowa oraz niematerialne usługi komunalne

W dziale tym finansowano zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowo-tj. ryczałt dla komendanta gminnego i konserwatorów sprzętu, ubezpieczenia strażaków i samochodów strażackich, zakup sprzętu p. poż. mundurów, paliwa, a także bieżące remonty strażnic - łączna kwota - 259.094 tys. złotych, pozostałe środki w wysokości 10.093 tys. wykorzystane zostały na opracowania geodezyjne i kartograficzne dla potrzeb gminy. Kwotę 45.550 tys. złotych przekazano przedsiębiorstwu wykonującemu prace związane z regulacją rzeki „Czadeczka” jako częściowy udział w kosztach.

Dział 79 - Oświata i wychowanie

kwotę 268.088 tys. złotych wykorzystano na bieżące remonty placówek oświatowych,

23.574 tys. - zakup paliwa i dowóz dzieci do szkoły, 40 mln złotych przekazano na budowę LO Wisła,

Na utrzymanie przedszkoli i „zerówek” przekazano łącznie kwotę 1.408 mln złotych.

Dział 83 - Kultura i sztuka

Z tego działu finansowano biblioteki oraz ośrodek kultury. Przekazano łącznie kwotę 255 mln złotych na te zakłady budżetowe.

Wykonanie wydatków przedstawia się w dziale „zakłady budżetowe”. 39.189 mln wydano na reklamę gminy, opracowanie folderu i wydawanie gazetki gminnej.

Dział 85 - Ochrona zdrowia

Środki przeznaczone były na utrzymanie Izby Porodowej w Istebnej, a także zakup farb do malowania pomieszczeń - łącznie wykorzystano 35.375 tys. złotych.

Dział 86 - Opieka społeczna

W dziale tym wydano ogółem kwotę 1.383.984 tys. złotych, z tego utrzymanie Gminnego Ośrodka 337.119 tys. - fundusz płac, składki ZUS, opłata pocztowa, zakup materiałów biurowych.

W roku 1993 na zasiłki, zapomogi, żywienia w szkołach i przedszkolach wydano łącznie 1.034.065 tys. złotych, z czego środki własne 333.065 tys. i 701 mln środki Urzędu Wojewódzkiego.

Z tego tytułu udzielono:

- 41 zasiłków stałych	na kwotę 430 mln
- 15 osobom zasiłki pielęgnacyjne	na kwotę 53 mln
- 51 zasiłków okresowych	na kwotę 218 mln
- na lekarstwa i leczenie szpitalne	na kwotę 16 mln
- 95 dzieci korzystało z żywienia w szkołach i przedszkolach	na kwotę 77 mln
- 6 osobom zakupiono żywność	na kwotę 6 mln
- 8 podopiecznym dokonano remontu mieszkań na kwotę 21 mln	
- udzielono jednorazowych zapomóg	na kwotę 213 mln

Dział 87 - Kultura fizyczna i sport

Środki w wysokości 103.341 tys. złotych wykorzystane zostały na zakup sprzętu sportowego do szkół, imprezy masowe (sportowe), a także żywienie dzieci w szkole sportowej.

Dział 89 - Różna działalność

W dziale tym kwotę 46.840 tys. złotych wykorzystano na adaptację pomieszczeń w budynku administracyjno-handlowym na magazyn OC, finansowano prace obsługi Urzędu, pracowników interwencyjnych i publicznych oraz zakup opału i środków czystości - 309.815 tys. zł.

Dział 91 - Administracja państwowa i samorządowa

W dziale administracja wykorzystano łącznie kwotę 1.772.303 tys. zł. z czego 160.370 tys. zadania zleczone - wynagrodzenia i pochodne, 17.104 tys. zł. - wynagrodzenia i pochodne pracowników wykonujących zadania powierzone.

Diety radnych i członków Komisji za udział w posiedzeniach - 29.400 tysięcy złotych,

209.004 tys. to wydatki związane z działalnością Zarządu Gminy łącznie z wynagrodzeniem Wójta, składkami ZUS,

1.165.856 tys. złotych wydatki na działalność Urzędu Gminy, tj. wynagrodzenia pracowników, składki ZUS, nagrody z zakładowego funduszu nagród, delegacje, zakup materiałów biurowych, zakup komputera, energia elektryczna, opłata pocztowa i telefoniczna, usługi niematerialne - szkolenia pracowników i prowizja za usługi banku, prenumerata czasopism i aktów prawnych, pokryto również różnicę do otrzymanych środków na wybory do Sejmu - na wybory otrzymano kwotę 11.600 tys. zł. zaś wydatki wyniosły 17.150 tys. zł.

Do działu administracja państwowa zalicza się również wydatki przeznaczone jako prowizja za inkaso dla sołtysów, a także składki na Sejmik i Związek Komunalny - łącznie wydano 118.949 tys. złotych.

W formie zakładów budżetowych prowadzone były:

1. Przedszkola,
2. Biblioteki
3. Gminny Ośrodek Kultury,
4. Wodociągi Gminy Istebna

Realizacja wydatków w poszczególnych zakładach przedstawiała się następująco:

1. Przedszkola i oddziały przedszkolne

Plan przychodów na 1993 rok wynosił 1.723.667 tys. złotych, w tym 251 mln odpłatność rodziców. Osiągnięte dochody - 1.668.748 tysięcy złotych, w tym 1.408.500 dotacja z budżetu.

Wydatki w tym zakładzie to przede wszystkim płace personelu nauczycielskiego i pomocniczego łącznie ze składkami ZUS, nagrodami z zakładowego funduszu nagród, odpisem na zakładowy fundusz socjalny i mieszkaniowy zakup środków żywności, koszty energii oraz inne usługi materialne.

2. Biblioteki

Biblioteki własnych dochodów nie posiadają, planowane rozchody zamykały się kwotą 198.428 tys. złotych, z czego 7.428 tys. to stan środków na początku roku, zaś z budżetu gminy przekazano w całości planowane środki w wysokości 191 mln złotych.

Wykonanie wydatków w roku 1993 wynosiło 182.366 tys. złotych 16.062 tys. złotych to stan środków na koniec okresu sprawozdawczego.

W bibliotekach rozchody dotyczyły: plac z pochodnymi - 146.586 tys. złotych, zakup książek - 29.860 tys. złotych, pozostałe środki - zakup materiałów biurowych, delegacje.

3. Gminny Ośrodek Kultury

Na działalność GOK-u przekazano z budżetu planowaną kwotę w wysokości 64 mln złotych. Środki te wykorzystane zostały zgodnie z planem, 35 mln zł na place i składki ZUS (3/4 etatu), pozostałe środki na działalność kulturalną w gminie.

4. Wodociąg Gminy Istebna

Planowane przychody ogółem - 166.009 tys. złotych, w tym 7.964 tys. stan środków obrotowych, 20 mln dotacja z budżetu i 138.045 tys. wpłaty ludności za pobór wody. Wykonanie przychodów wynosiło 241.739 tys. złotych, z czego 213.775 to odpłatność mieszkańców za zużycie wody.

Planowane rozchody 166.009 tys. złotych wykonane zostały w wysokości 201.110 tys. i 40.629 tys. środki obrotowe na koniec roku. Poniesione wydatki to: funduszy plac i składki ZUS, składki FP, odpis na fundusz socjalny i mieszkaniowy - 114.551 tys. złotych, zakup materiałów - 9.703 tys., 36.270 energia (hydrofornie), pozostałe środki - usługi materialne - usuwanie awarii na wodociągu.

Inwestycje gminne

W ramach inwestycji realizowane były: budowa oczyszczalni ścieków w Istebnej i Koniakowie, budowa wodociągu w Istebnej.

Oczyszczalnia ścieków „Gliniane” - dokończono prace przy budynku i poletkach osadowych, wykonano około 2 km sieci kanalizacyjnej oraz zbiornik zlewny. Podłączono 50 budynków do kolektora i uruchomiono oczyszczalnię.

Oczyszczalnia „Pustki” w Koniakowie - dokonano montażu elementów kontenera BOS-100, wykonano sieć kanalizacyjną o przekroju Ø200 na odcinku oczyszczalnia - osiedle Pustki około 1,1 km.

Środki przekazane na te inwestycje w roku sprawozdawczym wynosiły łącznie 3.701.073.800 zł., z czego 1.887.000 tys. złotych to dotacje (1 mld środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska z Katowic, 200 mln dotacja Wojewody i 687 mln środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Bielsku-Białej), 1.814.073 tys. środków z budżetu gminy.

Wodociąg „Wilcze” w Istebnej

- dokończono prace przy budynku stacji uzdatniania wody oraz montaż urządzeń uzdatniających,

- całkowicie zakończono prace na ujęciu łącznie z ogrodzeniem,

- doprowadzono wodę uzdatnioną do sieci istniejącego wodociągu w Istebnej Centrum oraz podłączono dodatkowo 27 budynków.

Na inwestycję tę przekazano z budżetu łącznie 2.720 mln złotych, z czego środki Wojewody 700 mln, 349 mln odpłatność mieszkańców, pozostałe środki - dotacja z budżetu.

UCHWAŁA NR XXXXI/173/94

Rady Gminy w Istebnej

z dnia 8 kwietnia 1994 r.

w sprawie: przystąpienia do spółki prawa handlowego zajmującej się gospodarką wodną w regionie Ziemi Cieszyńskiej

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz. U. Nr 16) poz. 95 z póź. zm.) oraz 11 pkt 33 statutu Związku Komunalnego Ziemi Cieszyńskiej, Rada Gminy w Istebnej

uchwała, co następuje

§1

Przystąpić do tworzonej przez Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej i gminy regionu cieszyńskiego spółki prawa handlowego pod nazwą „Wodociąg Ziemi Cieszyńskiej”, której celem jest wspólne prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej w regionie.

§2

Postanawia się wnieść wkład pieniężny w wysokości 10 mln zł.

§3

Rada Gminy deleguje jako swojego reprezentanta w Zgromadzeniu

UCHWAŁA NR XXXXI/171/94

Rady Gminy w Istebnej z dnia 8 kwietnia 1994 r.

w sprawie: zmian w dochodach i wydatkach budżetu gminy Istebna na 1994 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz. U. 16, poz. 95 ze zm.) art. 5 pkt. 6 i 7 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o finansowaniu gmin (Dz. U. Nr 129, poz. 600) oraz art. 47 ustawy z dnia 5 stycznia 1991 r. Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 72, poz. 344 z 1993 r.) Rada Gminy w Istebnej

uchwała, co następuje

§1

1. Zwiększyć dochody budżetu gminy na rok 1994 o kwotę 263.644 tys. zł w następujących działach i rozdziałach

Dział	Rozdz.	Treść	Kwota w tys. zł
74		Gospodarka komunalna	213.000
	7395	Pozostała działalność	213.000
91		Administracja państwowa i samorządowa	50.644
	9146	Urzędy Gmin	50.644

PLAN DOCHODÓW PO ZMIANACH 14.963.644

Dodatkowe środki uzyskano z:

- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Bielsku-Białej 113 mln zł na budowę kolektora w Koniakowie
- Decyzją Wojewody Bielskiego na budowę wodociągu „Wilcze” 100 mln zł
- Urzędu Wojewódzkiego w B-B na zadania zlecone 25.644 tys. zł
- Odpłatności za korzystanie z telefonów służbowych.

2. Zwiększyć wydatki budżetu gminy o kwotę 263.644 tys. zł w następujących działach i rozdziałach

Dział	Rozdz.	Treść	Kwota w tys. zł
74		Gospodarka komunalna	213.000
	7395	Pozostała działalność Dotacja na inwestycje: - kolektor „Pustki” 113 mln - wodociąg „Wilcze” 100 mln	213.000
91		Administracja państwowa i samorządowa	50.644
	9142	Urzędy Wojewódzkie	25.644
	9146	Urzędy Gmin	25.000

PLAN WYDATKÓW PO ZMIANACH 15.329.644

§2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy.

§3

Uchwała podlega ogłoszeniu przez rozplakatowanie obwieszczeń na tablicy Urzędu Gminy i poszczególnych wsiach oraz publikację w gazecie lokalnej.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Stanisław Juroszek

Wspólników Przewodniczącego Zarządu.

§4

Rada Gminy upoważnia Przewodniczącą Zarządu Gminy Danutę Rabin oraz Członka Zarządu Gminy Michała Juroszka do podpisania przed notariuszem umowy spółki.

§5

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy.

§6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Stanisław Juroszek

Promocja walorów kulturalnych i turystycznych gminy Istebna

Gmina Istebna została zaproszona przez Wojewodę Bielskiego do szeroko rozumianej promocji turystycznej regionu.

Podstawowymi atutami gminy Istebna są malownicze góry, pejzaże, górskie potoki, lasy świerkowe stanowiące 50% powierzchni gminy, doskonałe warunki klimatyczne sprzyjające rozwojowi sportów zimowych oraz bogactwo folkloru, kultury góralskiej a przede wszystkim ekologicznie czysty teren.

Nasza gmina brała udział w:

1) Międzynarodowych Targach Turystycznych w Berlinie '94 w dniach 5-10 marca br. w ramach stoiska „Beskidy”, przyznanego dla naszego regionu.

W tych targach zgłoszono do promocji:

1. DW „Węgielek” w Jaworzynce.

2. DW „Jano” w Jaworzynce.

3. Pensjonat „Olza” w Jaworzynce.

Ośr. Rekreac.-Wypocz. „Maria” w Istebnej.

5. DW „Odlewnik” w Istebnej.

6. Hotel-Restauracja „Koksorem” w Istebnej.

Ponadto Urząd Gminy opracował informację o gminie wraz z wykazem obiektów zabytkowych i imprez regionalnych.

Na wystawie prezentowano także twórczość ludową naszej gminy.

Z ramienia Urzędu Gminy w targach uczestniczyła p. Wanda Marszałek - skarbnik Gminy i p. Elżbieta Legierska - instruktor GOK.

2) W IV Międzynarodowych Targach Turystycznych „Beskidy 94” w Bielsku-Białej w dniach 14-17 kwietnia br.

Celem Targów była promocja regionu, prezentacja i wymiana ofert turystycznych na sezon letni 1994, nawiązanie kontaktów pomiędzy profesjonalistami turystyki oraz rozpoczęcie ich bliskiej współpracy.

Do udziału w Targach zgłosiły się:

- Pensjonat „Olza” w Jaworzynce,

- Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy „Maria” w Istebnej,

- Schronisko Samoobsługowe „Sadyba” w Jaworzynce Zapasiekach,

- Hotel-Restauracja „Koksorem” w Istebnej,

- Kwatera prywatna: Edward Majeranowski w Koniakowie,

- Kwatera prywatna: Eugeniusz Niechaj w Koniakowie,

- Kwatera prywatna: Jadwiga Beck w Istebnej.

Powyższe obiekty zostały wprowadzone w Regionalny Komputerowy System Informacji Turystycznej w Bielsku-Białej.

W programie IV MTT „Beskidy '94” była wycieczka promocyjna: Koniaków, Istebna - Jaworzynka - nowe przejście graniczne Istebna-Bukowiec i Jablonków w Republice Czeskiej.

120 uczestników tej wycieczki, w tym m.in. Francuzi, Czesi, Słowacy wstąpiło do chaty Kawuloków, gdzie przywitała ich p. Danuta Rabin Wójt Gminy i przewod. Rady Gminy p. Stanisław Juroszek. Pani Zuzanna Kawulok zaprezentowała grę na różnych ludowych instrumentach i opowiedziała o życiu w kurnej chacie naszych pradziadków. Towarzyszyła jej młodzianka uczennica gry na instrumentach ludowych Dorothea Gazurek. Były tam też członkinie d. Zespołu Regionalnego Istebna, p. Anna Urbaczka - Bury, p. Stanisława Majeranowska i Jadwiga Zabawska i p. Paweł Polok z Jaworzynki.

Po wysłuchaniu ich śpiewu i legend gości

poczęstowano kołaczami z serem, jabłkami i herbatą z kwiatu lipowego. Swój warsztat koronkarski zaprezentowała p. Marta Dziadura z Koniakowa, hafciarski p. Maria Kawulok z Istebnej.

Zauroczeni Istebną goście udali się na przejście graniczne w Istebnej-Bukowcu, gdzie przywitał ich p. Waclaw Laštuvka, Przewod. Rady Regionalnej Rozwoju i Współpracy w Trzyńcu, który przejął rolę gospodarza imprezy w Republice Czeskiej.

Po obejrzeniu rynku w Jablonkowie uczestnicy wycieczki udali się do Dolnej Łomnej, gdzie w amfiteatrze przywitano ich chlebem i solą.

Po występach dziecięcego regionalnego zespołu i kapeli ludowej poczęstowano uczestników kolacją. Nie zabrakło oczywiście piwa i likierów sporządzonych z 10 ziół zebranych z ekologicznie czystych łąk beskidzkich. W IV MTT „Beskidy '94” uczestniczyły: p. Danuta Rabin - Wójt Gminy, P, Krystyna Rucka - red. gazetki lokalnej „Nasza Trójwieś” i p. Elżbieta Legierska - instruktor GOK w Istebnej.

A oto kilka wniosków z dyskusji na Beskidzkim Forum Turystyki - imprezy towarzyszącej IV MTT.

1. Musi nastąpić integracja rynku turystycznego tzn., że muszą być organizowane wspólne wysiłki, jedna gmina nic nie zrobi, tylko dynamika działań przyniesie efekty.
2. Należy zinwentaryzować usługi turystyczne - nie każda gmina może i musi mieć wszystko, np. i basen i korty tenisowe, i np. konie itp.
3. Trzeba się stale i na wszystkich szczeblach uczyć, wzbogacać znajomość języków, uczyć się prawidłowej obsługi klientów, zmiany nawyków kulinarnych, wprowadzać zdrową kuchnię itp.
4. Przemysł turystyczny powinien stawać się dominującym w naszym regionie, który jest atrakcyjnie położony, posiada piękne walory przyrodnicze i infrastrukturę. Naszym bogactwem są także ludzie, przyjaźnie nastawieni do turystyki i drugiego człowieka.

Krystyna Rucka

INFORMACJA dla właścicieli lasów

W ostatnich latach obserwuje się w lasach wzmożone wydzielanie się posuszu. Jest ono wynikiem atakowania osłabionych i chorych drzew przez owady z grupy tzw. szkodników wtórnych. W tej grupie wyodrębnia się szkodniki fizjologiczne, które żerują pod korą i szkodniki techniczne, żerujące w drewnie.

Do najpoważniejszych fizjologicznych szkodników wtórnych świerka należą: kornik drukarz i towarzyszące mu często inne korniki

takie jak czterooczek świerkowiec, rytownik pospolity, kornik drukarczyk i polesiak obramowany i górski. Najpoważniejszym szkodnikiem technicznym jest drwalnik paskowany.

Krótką charakterystyką wymienionych szkodników:

KORNIK DRUKARZ

Najgroźniejszy i najbardziej agresywny szkodnik wtórny świerka. Zwykle atakuje drzewa silnie osłabione w środkowej i dolnej części strzały. Wraz ze wzrostem liczebności atakuje i zabija również drzewa zdrowe. Drzewa opalone przez kornika drukarza rozpoznaje się po żółknięciu igliwia i rudzeniu koron, osypywa-

niu igliwia, odpadaniu łusek i płatów kory (działalność dzięcioła) mimo że korona często jest jeszcze zielona, wysypywaniu się brązowych trocinok z chodników wygryzanych przez chrząszcze i często wycieków żywicy po pniu.

Obraz żerowania charakterystyczny, podobny do druku - od chodników macierzystych prostopadłe odchodzą chodniki larwalne.

CZTEROOCZAK ŚWIERKOWIEC

Opada osłabione starsze świerki w środkowej i górnej części strzały, przy silnym pojawie - drągownicy oraz leżaninę.

dokończenie na str. 6

INFORMACJA dla właścicieli lasów

dokończenie ze str. 5

Obraz żerowania zagmatwany. W ciągu całego roku można spotkać wszystkie stadia rozwojowe owada. Występuje często z kornikiem drukarzem. Ostatnio obserwuje się jego coraz liczniejsze występowanie i „produkowanie” posuszu od wczesnej wiosny do późnej jesieni.

RYTOWNIK POSPOLITY

Występuje razem z kornikiem drukarzem, wyrządzając wtedy poważne szkody. Obraz żerowania dość charakterystyczny w gwiżdżące rozchodzącymi się chodnikami macierzystymi. Żeruje najchętniej pod cienką korą, stąd atakuje góme partie strzał, gałęzie starszych drzew i drągowiny.

KORNIK DRUKARZYK

Żeruje w górnej części strzały. Żerowisko nieco mniejsze niż kronika drukarza i o większej liczbie chodników macierzystych (3-7), które głęboko wchodzi w biel.

POLESIAK OBAMOWANY I GÓRSKI

Przy dużej ilości wiatro i śniegołomów pojawia się masowo, atakując starsze drzewa. Początek chodnika macierzystego nieregularnie rozszerzony w kształcie buta.

DRWAŁNIK PASKOWANY

Atakuje drzewa obumierające na pniu, niedawno ścięte, świeże wywroty, złomy, oraz niekorowane pniaki - zazwyczaj w miejscach wilgotnych i ocienionych. Atakuje również drewno okorowane, składowane w miejscu zacienionym i wilgotnym. Charakterystyczny obraz żerowania - w postaci drabinki. W miejscach wgryzień do drewna wysypują się białe trocinki. Jest to bardzo groźny szkodnik techniczny drewna, obniżający jego wartość użytkową. Masowo pojawia się wczesną na niekorowanym drewnie, niekorowanych pniakach i odpadach zrębowych po cięciach jesiennych, wyrządzając wtedy poważne szkody.

PODSTAWOWE METODY WALKI ZE SZKODNIKAMI WTÓRNYMI ŚWIERKA:

1. usuwanie z lasu zasiedlonych drzew stojących i leżących przed wylotem chrząszczy,
2. korowanie drewna i pni oraz palenie gałęzi,
3. wykładanie pułapek klasycznych i feromonowych.

Oprócz tego można stosować w miarę możliwości zatapianie lub zraszanie drewna oraz zwalczanie chemiczne - zgodnie z obowiązującymi zasadami.

W sprawach związanych z zagrożeniem lasów od strony szkodników owadzych i sposobami ich zwalczania, właściciele lasów uzyskują informacje i porady u miejscowych leśniczych.

Nadleśniczy
mgr inż. Witold Szozda

Góralskie pieśniczki wygrwali „Wałasi” i Jan Sikora z Małej Łączki

Fot.: K.M.

200 lat kościoła p.w. Dobrego Pasterza w Istebnej - informacje z uroczystej sesji

5 marca 1994 r. odbyła się w sali Domu Strażaka sesja historyczno-etnograficzna dokumentująca góralską tożsamość regionalną z okazji 200-lecia Kościoła Dobrego Pasterza w Istebnej. Sesja ta wzbudziła ogromne zainteresowanie i przybyło na nią ok. 200 zaproszonych gości i miłośników naszego regionu.

Celem sesji było przybliżenie wartości naszej ziemi szerokiemu gronu ludzi, zachęcenie do dokumentowania swoich „korzeni” oraz ukazanie głębokich powiązań z kulturą.

Sesję otworzyła Wójt Gminy p. Danuta Rabin. W swoim wystąpieniu stwierdziła, że „naszym zadaniem jest ocalenie od zapomnienia całego dorobku naszych pradziadów i przekazywanie o nich rzetelnej wiedzy przyszłym pokoleniom. Nie możemy pozwolić, by dziedzictwo kulturalne naszego regionu uległo zapomnieniu”.

Gości przybyłych na sesję przywitała mgr Małgorzata Kiereś - etnograf Muzeum Beskidzkiego w Wiśle, która była współorganizatorem tej sesji.

A gości było sporo. Był m. in. Wojewoda Bielski prof. Marek Trombski, mgr Waclaw Gojniczek z Archiwum Państwowego w Cieszynie, mgr Maciej Oczkowski kier. Muzeum Beskidzkiego w Wiśle, ks. dziekan Jerzy Patalong z parafii Dobrego Pasterza w Istebnej i wszyscy księża dekanatu istebniańskiego, był ks. Karol Samiec proboszcz parafii kościoła ewang.-augsburskiego w Wiśle, byli działacze kultury, twórcy ludowi, radni i miłośnicy regionu.

Po przywitaniu i przedstawieniu gości mgr Małgorzata Kiereś przedstawiła w zarysie problematykę historyczno-etnograficzną w kontekście 200-lecia Kościoła p.w. Dobrego Pasterza.

O pieczęciach gminnych wsi Istebna, Jaworzynka i Koniaków mówił mgr Waclaw Gojniczek, a mgr Maciej Oczkowski zapoznał zebranych z dziejami Kościoła Ewangielicko-Augsburskiego na terenie Istebnej.

Wspomnieniami ze swoich spotkań z folklorem naszej Trójwsi, a szczególnie ze współpracy z zespołem regionalnym „Koniaków” podzieliła się mgr Janina Marcinkowa.

Przerwy między referatami wypełniały melodie i pieśni ludowe w wykonaniu kapeli „Wa-

łasi” i Jana Sikory z Koniakowa oraz grupy folklorystycznej dziewcząt z LO w Wiśle. „Grónie nasze grónie” i „Płyniesz Olzo po dolinie” śpiewała cała sala, co znakomicie oddało atmosferę, jaka wytworzyła się na sali.

Wojewoda Bielski stwierdził, że bardzo sobie ceni takie spotkania, „bo naród bez historii to nie naród”.

Ks. dziekan Jerzy Patalong powiedział, że odczuwa niezwykle rodzinną atmosferę, jaka wytworzyła się na sali, referaty świadczą o wielkości tego regionu i podkreślają bogactwo historii i folkloru.

Stwierdził, że sesja ta ma również wymiar ekumeniczny, gdyż przybliżone zostały dzieje parafii ewangelickiej w Istebnej, bo ludzie obu wyznań współpracują ze sobą na codzień.

Decyzją Rady Gminy przyznano dyplomy uznania dla ludzi, którzy najbardziej zasłużyli się w utrwalaniu historii, tradycji, folkloru, poezji ludowej i pracy społecznej.

Otrzymał je: Małgorzata Kiereś, ks. dziekan Jerzy Patalong, Danuta Rabin, Anna Urbaczka-Bury, Karol Szmek, Barbara Wałach, Zuzanna Kawulok, Paweł Polok, Maria Wałach, Jan Sikora, Helena Bury, Jadwiga Zabawska i Stanisława Majeranowska.

Spotkanie prowadził lekarz Paweł Dragon, który także dokumentuje na płótnie scenki z życia górali.

Z okazji sesji wydano specjalny numer gazetki „Nasza Trójwieś”, którą do druku przygotowała Krystyna Rucka z materiałów Muzeum Beskidzkiego w Wiśle i Muzeum w Opawie.

W przerwie przed dyskusją podano przepyszne „kolacze” z serem i jabłkami, a myśliwi przygotowali smaczny gulasz z dziczyzny.

Krystyna Rucka

Istebniańskie dziewczyny z klasy folklorystycznej LO w Wiśle

Fot.: K.M.

Z kalendarza USC

Dnia 6.05.1994 roku obchodzą 50 lat ślubu Państwo **Jerzy i Anna Bojko** zamieszkali w Jaworzynce 339.

Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia i wszelkiej pomyślności na dalsze lata życzą Wójt Gminy, Kierownik USC i Rada Gminy.

Osoby, które w miesiącu marcu, kwietniu i maju obchodzą swoje urodziny - powyżej 80 lat.

1. Wawrzacz Maria	26.05.1910	Istebna 59
2. Kukuczka Maria	17.03.1911	Istebna 104
3. Kukuczka Anna	25.05.1907	Istebna 110
4. Kawulok Józef	04.03.1907	Istebna 129
5. Juroszek Michał	04.04.1906	Istebna 174
6. Juroszek Jadwiga	09.05.1913	Istebna 174
7. Bury Jan	07.05.1908	Istebna 339
8. Sikora Anna	30.05.1911	Istebna 400
9. Bury Helena	26.05.1915	Istebna 362
10. Kukuczka Anna	30.04.1911	Istebna 512
11. Michałek Maria	28.03.1906	Istebna 519
12. Krawiec Teresa	26.03.1913	Istebna 541
13. Kawulok Jan	18.03.1912	Istebna 562
14. Włoch Antoni	12.05.1910	Istebna 240
15. Bocek Józef	05.03.1910	Istebna 253
16. Bocek Anna	22.03.1914	Istebna 253
17. Stańko Jadwiga	29.03.1908	Istebna 256
18. Marekwica Jadwiga	05.03.1914	Istebna 919
19. Juroszek Ewa	28.04.1910	Istebna 284
20. Juroszek Jan	27.04.1907	Istebna 299
21. Juroszek Anna	07.04.1900	Istebna 660
22. Sikora Józef	19.05.1912	Istebna 690
23. Sikora Alicja	02.05.1912	Istebna 690
24. Waszut Jan	01.05.1908	Istebna 691
25. Troszok Maria	19.03.1908	Istebna 699
26. Zowada Jerzy	07.04.1910	Istebna 783
27. Czepczor Paweł	06.04.1909	Jaworzynka 126
28. Motyka Zuzanna	04.04.1909	Jaworzynka 136
29. Kotasek Zuzanna	20.05.1914	Jaworzynka 162
30. Bestwina Anna	31.05.1913	Jaworzynka 287
31. Bojko Jerzy	27.03.1913	Jaworzynka 311
32. Zogata Anna	27.04.1910	Jaworzynka 329
33. Juroszek Maria	25.03.1906	Jaworzynka 470
34. Zowada Jan	23.05.1909	Koniaków 36
35. Waszut Józef	19.03.1908	Koniaków 66
36. Kawulok Józef	15.05.1913	Koniaków 93
37. Sikora Maria	26.05.1914	Koniaków 165
38. Kawulok Zuzanna	27.03.1911	Koniaków 165
39. Legierska Anna	28.03.1911	Koniaków 171
40. Legierska Helena	17.05.1912	Koniaków 180
41. Sikora Józef	11.03.1906	Koniaków 211
42. Rabin Katarzyna	12.05.1912	Koniaków 218
43. Kędzior Maria	12.04.1910	Koniaków 221
44. Legierska Maria	24.05.1907	Koniaków 235
45. Sikora Jan	31.03.1906	Koniaków 266
46. Rucka Franciszka	14.05.1906	Koniaków 268
47. Kohut Jan	29.05.1914	Koniaków 305
48. Legierska Franciszka	18.03.1913	Koniaków 311
49. Kawulok Michał	19.05.1912	Koniaków 332
50. Legierska Anna	06.04.1913	Koniaków 372
51. Zeman Anna	03.05.1909	Koniaków 391
52. Fiedor Karol	16.03.1914	Koniaków 423
53. Kawulok Zuzanna	27.04.1913	Koniaków 460
54. Kubica Teresa	04.03.1911	Koniaków 550

Kierownik USC
Anna Kukuczka

ABC ekologii

- dzisiaj nawiązuje do wyników badania gleby w naszej gminie - zamieszczonych w „Naszej Trójmieś” Nr 2/12 str. 1 i 4.
MOTTO: Jakość życia = jakość środowiska = stan naszego zdrowia!

1. Metale ciężkie = pierwiastki śmierci „biologicznej”.

Organizm ludzki i innych istot żywych zbudowany jest z tych samych biopierwiastków co otaczająca nas natura.

To dowód naszego związku z Ziemią. Około 70% naszej wagi ciała stanowi woda H₂O, a reszta to różnego rodzaju pierwiastki z tablicy Mendelejewa (to z chemii każdy z nas pamięta). Znamy ponad 100 pierwiastków chemicznych. Większość z nich występuje w przyrodzie. Większość z nich nie występuje w stanie wolnym wchodzi w skład różnych związków chemicznych, organicznych i nieorganicznych. Pierwiastki te podzielono na:

makroelementy, mikroelementy, pierwiastki śladowe.

Wydzielono wśród nich także pierwiastki, które uważa się do tej pory za niepotrzebne dla organizmu i wręcz szkodliwe. Są to tzw. pierwiastki śmierci: Cd (kadm), Pb (ołów), Hg (rtęć), Au (glin), Bi (bizmut). Są one częściowo uwalniane przez człowieka współczesnej cywilizacji - postępu industrializacji i urbanizacji jako produkcja odpadowa przemysłowo budowlana itp. Zatem zachodzi pytanie - w czym wyraża się ich siła nieszczytelska?

a) **Cd (kadm)** = składnikiem bukietu toksycznego wydzielanego przy spalaniu się samochodów, koncentruje się w roślinach np. marchew go zagęszcza. Kumuluje się (gromadzi) w nerce i tam powoduje niedotlenienie nerki. Sprzyja uwolnieniu się teminy - enzymu mającego znaczenie w podwyższaniu ciśnienia krwi. Posiada właściwości rakotwórcze (cancerogenne) oraz podejrzewany jest o związek ze sklerozą. Lubi odkładać się w mózgu prowadząc do defektów umysłowych. W Japonii znana choroba I toj - I toj - w postaci bóli reumatycznych i łamaniem się kości.

b) **Pb (ołów)** = dodawany do benzyny samochodowej celem jej lepszego spalania. Wywołuje anemię (niedokrwistość), zaburzać proces syntezy hemoglobiny krwi. Może być przyczyną ołowicy - choroby zawodowej, a także powoduje zaburzenia dotyczące układu nerwowego - upośledzenie umysłowe. Objawy zatrucia ołowiem to: lęk psychiczny, zaburzenia pamięci, brak koncentracji uwagi, bóle głowy, wymioty, biegunka.

c) **Hg (rtęć)** = związki rtęciowe występują np. w środkach konserwacji rolniczej (bejcowanie zboża) - tędy może przenikać rtęć do gleby. Znana jest japońska choroba Minematta - w postaci zaburzeń neurologiczno-reumatycznych w związku ze spożyciem ryb zatrutych rtęcią (środek dodawany celem zwiększenia plonów ryżowych). W Anglii w latach 1950-tych odnotowano tzw. milczącą wiośnię, która pojawiła się w związku z nagłym wywieraniem ptaków śpiewających. Przyczyną były skażone owady, zatręciowane zjadane przez nie. Ciekawostką jest również tzw. samobójstwo kotów japońskich, u których zaobserwowano płący, drgawki i samowolne rzucanie się do wody. Przyczyną było spożywanie przez nie zatrutych wnętrzności ryb.

d) **Al (glin)** - wprowadzie jego ciężar = 2,7 g/cm³ = niebezpieczny. Niszczy magnez, podstawowy składnik chlorofilu roślin zielonych i chociaż glin jest prawie wcale nie przyswojony przez rośliny, może w niewielkich ilościach już doprowadzić do choroby zwanej chlorezą = przedwczesne żółknięcie liści, opadanie ich i martwica.

e) **Bi (bizmut)** - toksyczność podobna (jak inne), przy czym drogi oddechowe stanowią wejście toksyczne.

Metale ciężkie - to takie, których gęstość, ciężar gatunkowy - właściwy jest powyżej 5g/cm³ o cechach rozmaitej aktywności chemicznej.

Naturalną, pokaźną eksplozją metali ciężkich są wybuchy wulkanów. Przez człowieka uwalniane są głównie poprzez spalanie węgla kamiennego i spaliny samochodowe (gazy).

Dlatego też pamiętajmy, aby stosować ekoprofilaktykę.

1. Skoro samochody powodują skażenie nie tylko powietrza lecz gleby i wody ołowiem, który odkłada się wzdłuż dróg, szybkiego ruchu osiadając na roślinach - nie należy paść krow na poboczach szos, bo zjadana trawa to produkcja „ciężkiego” mleka i jego przetworów.
2. Nie sadźmy jarzyn - zwłaszcza kolorowych (marchew, buraki, pomidory, sałata zielona) przy drogach, lecz conajmniej w odległości 60 metrów, by „siebie” chronić.
3. Jeśli stać Cię na samochód, niech będzie też Ciebie stać na benzynę bezołowiową - Pb.

Macierzonka

EKOLOGICZNY APEL WIOSENNY

Prosimy, przypominamy!

I. Nie wypalajmy suchej trawy, bo:

- to groźne źródło pożarów zabudowań i lasów,
- to spalenie łągowisk i „domków” dzikiego ptactwa i zwierzyny,
- to zniszczenie pożytecznej mikrofauny (dżdżownicy, trzmieli, mrówek, biedronek itp.),
- to zaburzenie naturalnej równowagi ekologicznej łańcuchów troficznych,
- to degradacja gleby doprowadzająca do obniżenia plonów.

II. Chrońmy nasze plaży

- pozwalajmy im przejść np. w stronę wody lub lasu w związku z ich okresem rozrodu poprzez:
- nie przejeżdżanie szybkim tempem na pojazdach naszych dróg i drózek,
- wykazanie cierpliwości i zrozumienia dla ich opieszłości, bo np. żaby i jeże to też istoty żywe, pożyteczne w rolnictwie.

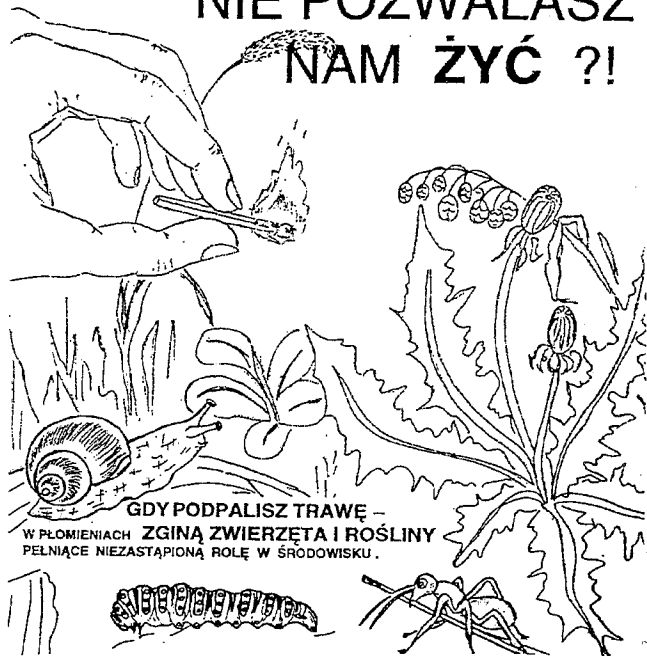
Takie zachowania to przejaw ludzkiej kultury, szacunku dla każdego życia, mającego już wartość samą w sobie, albowiem ...

„człowieczeństwo życia zależy przede wszystkim od jakości stosunku do reszty stworzenia - do wiatru i gwiazd, do kwiatów i zwierząt, do śmiejącej się płaczącej przyrody”...

Rene Dubos

Macierzanka

CZŁOWIEKU !!! DLACZEGO NIE POZWALASZ NAM ŻYĆ ?!

A Słownik dla wszystkich, a zwłaszcza dla przyszłych radnych, członków Zarządu, komisji Rady Gminy

B DEMOKRACJA - (dosłownie: władza ludu)

C W pierwszym znaczeniu słowo „demokracja” określa typ ustroju, w którym całe społeczeństwo sprawuje władzę.

Demokracji

Może ona występować w formie **demokracji bezpośredniej**, tak jak w starożytnej Grecji, gdzie w niewielkich miastach-państwach możliwy był bezpośredni udział wszystkich obywateli w sprawowaniu władzy. Ten rodzaj demokracji występuje i dzisiaj w tych przypadkach, w których decyzję podejmuje ogół zainteresowanych tą decyzją obywateli. Może więc występować jedynie w grupach nie przekraczających kilku tysięcy członków, kiedy istnieje fizyczna możliwość zgromadzenia ich w jednym miejscu. Jedynym wyjątkiem jest referendum ogólnospołeczne, to znaczy udzielanie odpowiedzi przez całe społeczeństwo, drogą głosowania bezpośredniego. Ze zrozumiałych względów praktycznych referendum może być przeprowadzane tylko w wyjątkowych wypadkach.

W nowożytnych państwach demokracja musi być **pośrednia**. Ogół społeczeństwa wybiera w głosowaniu swoich przedstawicieli, którzy następnie sprawują władzę ustawodawczą, organizując się zazwyczaj w parlament (sejm) - najwyższą władzę w danym społeczeństwie. Oni też powołują organy władzy wykonawczej i sędziowskiej. Ten podział władzy jest przyjęty we wszystkich systemach demokratycznych.

Jednak ostatecznym źródłem wszelkiej władzy jest społeczeństwo i ono jedynie może powoływać swoich przedstawicieli do władzy ustawodawczej. Temu służą przeprowadzane co jakiś czas (najczęściej co cztery lata) **WYBORY**.

Słowo „demokracja” ma jeszcze inne znaczenie. Bywa ono rozumiane jako **system demokratyczny**, który zapewnia obywatelom równość szans i możliwości. W tym znaczeniu demokracja jest gradacyjna, ponieważ zawsze będą istniały różnice między szansami obywateli zamieszkujących wielkie miasta i odległe prowincje, między zamożniejszymi a uboższymi itd.

Demokratyczność danego systemu polega na nieustannym wysiłku w kierunku zmniejszania tych różnic.

Równość szans i możliwości występuje tylko wtedy, kiedy równe szanse przyznajemy wszystkim wokół nas. Równość szans ulega zniszczeniu wskutek działania dyskryminacji prawnej, ale także wskutek działania dyskryminacji wszelkiego rodzaju: narodowej, rasowej, religijnej, obyczajowej, społeczno-towarzystkowej, zawodowej itp. Demokracja w tym rozumieniu opiera się na dogłębnym wpojeniu sobie przez wszystkich obywateli, że jeżeli żądają pewnych uprawnień dla siebie, to muszą analogicznie uprawnienia przyznać wszystkim innym.

SAMORZĄD jest to samodzielny organ władzy, hierarchicznie niezależny od innych organów władzy.

Nie jest to instytucja związana ściśle z systemem demokratycznym. Z jednej strony istnieją państwa demokratyczne zorganizowane centralistycznie, gdzie administracja jest zbudowana na zasadzie piramidy, a każdy organ władzy jest

ściśle uzależniony od instytucji zwierzchniej. Z drugiej strony samorząd może występować poza systemem demokratycznym.

Są dwie zasadnicze odmiany samorządu: **terytorialny i nieterytorialny**.

Samorząd terytorialny może obejmować bardzo różne obszary danego państwa, ale jego idea zasadza się na przekonaniu, że *naturalną jednostką organizacji samorządowej jest gmina rozumiana jako wspólnota, w której ze względu na jej niewielkie rozmiary terytorialne i niewielką ilość mieszkańców istnieją bezpośrednie stosunki międzyludzkie*. Dlatego też stanowi ona jedyną, prawdziwą i niebiurokratyczną formę organizacji życia publicznego.

Samorząd nieterytorialny to samorząd zawodowy (cechy, izby lekarskie, rady adwokackie itp.), samorząd gospodarczy, samorząd obejmujący środowiska twórcze itd.

Samorząd działając w ramach prawa obowiązującego w danym państwie, dysponuje zawsze pewną władzą, która jest niezależna od nikogo. Zakres tej niezależności może być jednak ogromnie zróżnicowany. Samorząd to pewna forma władzy, której materialny zakres może być różnie ustalony.

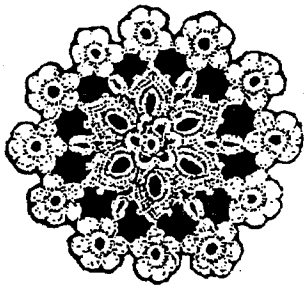
W niniejszym opracowaniu wykorzystano książkę Marcina Króla pt. „Słownik demokracji”, która zawiera zwięzłe omówienie pojęć i terminów związanych z ideą demokracji i jej praktykowaniem w życiu publicznym. Polecamy ją Czytelnikom, którzy pragną poszerzyć swoją wiedzę z tego zakresu.

na podst.

„Wiad. Gdowskie”

nr 2 (3) z marca 1994 r.

informator kulturalny

Gminnego Ośrodka Kultury w Istebnej

BIBLIOTEKI

Informujemy, że na naszym terenie w dalszym ciągu pracują trzy biblioteki:

1. Gminna Biblioteka Publiczna w Istebnej z siedzibą w budynku Urzędu Gminy czynna:

Poniedziałek	9.00-16.00
Wtorek	9.00-16.00
Środa	13.00-20.00
Piątek	13.00-20.00
Sobota	9.00-14.00

(tylko pierwsza w miesiącu)

2. Gminna Biblioteka Publiczna Filia w Jaworzynce z siedzibą w Pawilonie Handlowym czynna:

Poniedziałek	14.30-18.00
Wtorek	14.30-18.00
Środa	14.30-18.00
Piątek	14.30-18.00

3. Gminna Biblioteka Publiczna Filia w Koniakowie z siedzibą w dawnym Domu Ludowym czynna:

Wtorek	9.00-17.00
Piątek	14.00-18.00

W ubiegłym roku z tychże bibliotek korzystało 950 czytelników, w tym 619 czytelników to młodzież szkół podstawowych.

Biblioteki zakupiły też 650 nowych książek za kwotę 20 mln zł. Biblioteki wypożyczają książki bez żadnych opłat, trzeba tylko szanować je, by służyły całemu społeczeństwu, co jest bardzo ważne z uwagi na obecnie wysoką cenę książek.

Biblioteki dysponują też wydaniem encyklopedycznymi, różnego rodzaju słownikami, które są bardzo przydatne w nauce uczniów szkół. GBP Istebna posiada też wydania albumowe z takich serii jak: „Co i jak”, „Księga odkryć”, „Tak żyli ludzie”, „Tajemnice przyrody” i inne.

Zapraszamy więc do korzystania z naszych zbiorów.

Anna Polok
Kierownik Gm. Bibl. Publicznej

„DAWNE SAŁASZE”

Istebniańskie sałasze stanowią źródło kultury ludowej. Już w 1748 r. istnieje zapis o spółce sałaszniczej. Na terenach Młodej Góry (dawniej Dupny) wypasano około 200 owiec, 40 krów i kilka kóz. Był to najlepszy okres dla naszych górali. W 1902 r. nastąpił podział terenu zajętego pod sałasze. Większą część wydzielono Komorzec Cieszyńskiej, a najgorsze tereny wysoko położone, kamieniste, wyznaczono gospodarzom. Przy tym podziale nie obeszło się bez protestu górali. Jeden z nich rzucił czapkę za kopiec mówiąc: „To teś nasie!”. Został natychmiast związany jako buntownik i osadzony w ciężkim więzieniu w Mirowie. Tam odsiedział 30 lat. Gdy wrócił nadano mu przydomek „Mirowian”. Nastąpiły ciężkie czasy dla górali. Żal po odebranych sałaszach opisał ks. prałat Emanuel Grim w wierszu pt. „Sałasze”:

*„Sałasze, sałasze gdzieście się podziały.
Zabrane gór krasie i dni ojców chwały.
Gdzie wypasał dawniej łowczor kózki, owce.
Lasek się roztacza, zniknęły jałowce”.*

A zmarły Antoni Kretek w swoim wierszu tak pisze:

*„Zabrano sałasze, nikną piękne stroje.
Już tego nie ujrzy nigdy oko moje”.*

Po sałaszach zostały nazwy osiedli: Dupny, Polana, Polanka, Hola, Wilcze i Baranowa. Bo gdzie były owieczki: były też i wilki.

W 1902 roku po podziale przez geometrów terenów sałaszy, na wydzielone skrawki ziemi przyszli pierwsi osadnicy. Byli to Karch Jerzy i Łupieżowiec Jan (mój ojciec) i wybudowali w 1904 r. i 1909 r. pierwsze małe domki, które już nie istnieją. Ale dzieci pierwszych osadników wybudowały swoje domy i dalej tam mieszkają. Chociaż potem przyszli nowi osadnicy, wybudowali domy, jak: Sikora, Urbaczka, Bury, Kucuczka - wszyscy się wyprowadzili. Opustoszały osiedla, tylko te dwa domy pod Baranową zostały (nie mylić z Baranią). Baranowa to góra między Młodą Górą a Kiczorami, coś ok. 600 m n.p.m. Nazwa pozostała po baranach.

Chciałam parę słów poświęcić tym osadnikom.

Karch Jerzy - ojciec 5 synów. Najstarszy Jan wyjechał do Francji za pracą. Paweł zmarł w 1928 roku nagłe będąc na trzecim roku teologii w Krakowie, zmarły Jerzy był inżynierem, dwaj najmłodszy bliźniacy trwają na posterunku, prowadzą gospodarstwo. Tak daleko od centrum, od kolei, w tych czasach górale już kształcili dzieci w Gimnazjum w Cieszynie. Zm. Paweł grał prześlizgnie na skrzypcach.

Łupieżowiec Jan - ojciec 3 synów i 3 córek. Padł w wojnie światowej w 1915 r. zostawiając 6 dzieci w wieku od 1 do 10 lat. Matka chociaż wdowa też wykształciła troje dzieci (w tym dwie nauczycielki).

Na Polance mamy ks. misjonarza Jana Burego w Japonii i dwie córki Juroszka jedna pielęgniarzka, druga ukończyła KUL z wyróżnieniem. Dziwię się, że w tak trudnych warunkach, daleko od centrum, tam ani dojść, ani dojechać, bo drogi nie ma, a jednak szły naprzód. Dzisiaj kiedy takie warunki są, nie wszyscy się wysilają. Teraz chcę wspomnieć o najstarszej córce Jana Łupieżowca.

Nazywa się Anna Waliczek ur. 26.07.1904 r. Całe życie mieszka w Młodej Górze. Ma 5 córek, z tego 3 są nauczycielkami. W 1946 r. w jej domu otwarto 4 klasową szkołę (widocznie córki zaraziły się szkołą i poszły za nauczycielki). Ale jeszcze ciekawiej się składa, że w jej najbliższej rodzinie jest 15 nauczycieli (brat, siostra, 3 córki, zięciowie, wnuczki, siostrzenica, bratanica itp.).

Chociaż tu nie mieszkają, ale jak tylko tu zjadą - śpiewają, grają. Wszyscy popierają folklor. Żadne nie wstydi się, że pochodzi z górali. Chętnie ubierają nasze stroje i wszyscy je mają. Widocznie te zdolności odziedziczyli po matce. Choć dochodzi jej 90-tka zna bardzo dużo pieśni. Śpiewa z pamięci ciekawe i długie historyczne pieśni o zwycięstwie pod Wiedniem, religijne i dawne koledy o wszystkich ptakach, które przyleciały do Betlejem pokłonić się Małemu Jezusowi, że to pójdzie w zapomnienie, bo tego nikt nie zapisuje 1 1993 r. obchodziliśmy uroczyste osadnictwo na Młodej Górze. Zjechały się dzieci, wnuki. Na Polance, gdzie ks. Bury wybudował oryginalną kapliczkę w kamieniu odprawił nam uroczystą mszę św. Dopisali mieszkańcy sąsiednich przysiółków. Przyjechały dzieci w strojach. Po nabożeństwie były pieśni, wiersze, legendy o sałaszu, wspomnienia, a wieczorem ognisko, tak jak to było dawniej na sałaszu. Bardzo mile spędzono tam dzień, śpiewaliśmy dużo piosenek sałaszniczych.

Tego roku szykuje się znów uroczystość 90-lecia. Znow będą piosenki, wspomnienia, stroje. Tu jeszcze nie ginie folklor, wręcz przeciwnie, przenosi się za granicę, np. do Japonii. Wszystkie spotkania są nagrane na video, wraz ze zdjęciami wędrują do Japonii. I tak sobie tu żyjemy na odludziu.

Nieznani, zapomniani twórcy ludowi.

Waliczkowa szyje wszystkie stroje ludowe: suknie, kabotki, córka brucliki. Mama haftuje żywotki, wyszywa kabotki, tak że rodzina jest samowystarczalna. Waliczkowa ma 5 córek, 20 wnuczków, 19 prawnuków. To najmłodsza córka osadnika Jana Łupieżowca z Młodej Góry.

Zuzanna Gembotyś

Z PRAC REGIONALNEGO OŚRODKA PRASY LOKALNEJ POLSKI POŁUDNIOWEJ W TARNOWIE.

Gazetka „Nasza Trójwieś” jest zrzeszona w Regionalnym Ośrodku Prasy Lokalnej Polski Południowej z siedzibą w Tarnowie.

Ośrodek ten organizuje systematyczne sesje szkoleniowe dla redaktorów gazet lokalnych.

W dniach 25-27.03.1994 r. uczestniczyłam w Małopolskiej Konferencji Prasy Lokalnej w Osieczanach k/ Myślenic.

Organizatorami Konferencji byli:

1. Rada i Zarząd Stowarzyszenia Gmin Małopolski, reprezentujący 132 gminy z 10 województw.
2. Stowarzyszenie Prasy Lokalnej - Regionalny Ośrodek Prasy Lokalnej Polski Południowej w Tarnowie.
3. Fundacja Dziennikarzy „Merkuryusz” w Krakowie.

W przygotowaniu i realizacji konferencji pomógł Zakład Doskonalenia Zawodowego w Krakowie, który specjalizuje się szczególnie w organizowaniu Policealnych Studiów Zawodowych 2-letnich w różnych kierunkach dla absolwentów szkół średnich oraz organizuje 3-letnie kursy wycieczkowe dla absolwentów szkół podstawowych.

Stowarzyszenie Gmin Małopolski jest członkiem Federacji Stowarzyszeń i Związków Gmin Polski i współpracuje m. in. ze Związkiem Gmin Ziemi Cieszyńskiej.

Konferencja odbyła się w Osieczanach w Ośrodku Rekreacyjno Wypoczynkowym MPK spółka z o.o., którego kierownikiem jest mgr Stanisław Kowalczyk. Ośrodek jest częściowo przystosowany do rehabilitacji układu kostno-stawowego, wykonywane są zabiegi w zakresie pełnej fizykoterapii, hydroterapii itp. Przyjmuje też osoby niepełnosprawne np. w wózkach inwalidzkich.

W trakcie konferencji spotkaliśmy się z prof. dr hab. Michałem Kuleszą Pełnomocnikiem Rządu d/s Reformy Administracji Publicznej, który zapoznał nas z obecnym stanem przygotowań do reformy powiatowej.

Podał nam datę 1.1.1996 r. jako najwcześniejszy termin wprowadzenia powiatów.

Spotkaliśmy się także na konferencji prasowej z burmistrzem Krynicy - Janem Golbą - członkiem Komisji d/s Uzdrowisk, z Wojewodą Krakowskim p. J. Piekarzem, burmistrzem Rąbki p. Wieczorkiem, posłem na Sejm z PSL Stanisławem Kracikiem i posłem SLD Andrzejem Urbańczykiem. Obecna była także przedstawicielka Biura Prasowego Rządu d/s współpracy z prasą lokalną, która przekazała nam materiały z ostatniego posiedzenia Rządu (do wglądu w Urzędzie Gminy - sekretariat).

Wiele czasu na konferencji poświęcono omawianiu zagadnień przydatnych w pracy dziennikarskiej przy redagowaniu lokalnych gazet, co chroni nas od popełniania błędów i zobowiązuje do troski o należyty poziom ich redagowania.

Krystyna Rucka

POKUSA GÓRALA

Siedział roz góral w zagrodzie

Rozmyślał o swojej biydzie

Nigdzi zarobków nima

A tu nadchodzi zima

Obziyro sie naokoło

I ręką przeciero czoło

od grónich sie smyci mgliśko

A chłopu sie serce ściscko

Tu rozumioł wszecki głosy

Jak spiwaly szczigły, kosy

Szum wiatru w gróniach rozumioł

I rżyni starego kónia

Bek lowieczek je mu bliski

Zno go przeca od kołycki

I syk gadu złotogłowca

Co sie czoigoł spod wyrchowca

Ciyjszki kamiń serce gniecie

Rozmyślać o cudzym świecie

Co za siódmóm górą, rzekóm

Tam kajsi strasznie daleko

Kany skarby Ameryki

Tam iże złote kamiyczki

Sóm we wodach jako ryby

Lebo w lasach jako grzyby

Czi to prowda? gdóż mi powiy

Tam sami wielcy panowie

Co chodżóm w jedbawnych szatach

Cosi mu szepce do ucha

Jak wrócisz stamtył po latach

Bedziesz takim samym panym

Teraz jyny idź i swojóm biydydym

Im tam zanies

Nabieresz se tela złota, wiela zechcesz

Całą kupę, postawisz nową chałupę

Twoja żona będzie panióm

Wszeczy sie bedóm dziwać za nióm

Taki myśli go nachodżóm

Skarby coroz bardzi zwodzóm

A z drugij stróny sumiynio

Twardy orzech do zgryziynio

Nie odchodz, tu zymnia twoja

Ta nejpewnijszo ostoja

Bo cóż chosiosz sie zbogacisz

Jak serce i wiarę stracisz

A strzybło, złoto, jako śmieci

Tak sie w tym życiu rozleci

Pamiętaj, że umrzeć trzeba

A z grónich bliżi do nieba

Mgła sie wciągała do potoka

Słónczko błysko w obłokach

I tak sie chłopisku zazdało

Iże sie do niego uśmiychało

Nigdzi usz też tu stela nie pudym

Tu se zym uprawiać bedym

Bedzie mi spiywoł słowniczek

Bedzie rżoł polny kóniczek

A chociaż mi w życiu rozmaicie przidzie

Nejdeli wydyrżim w biydzie

Anna Urbaczka-Bury

b. naczelnik poczty

Informacja o naszej gminie

Idzie postęp, świat się zmienia

Zmienia wygląd nasza ziemia.

Nasza gmina też nie stoi z boku

Idzie ku wolnej Europie krok po kroku.

W naszej trójwiosce telefony i wodym kludżóm
chcą poprawić życie ludziom,
nawierzchnie na drogi kładóm,
fajne se auta po nich jadóm.

O tym wszeckim nas w gazecie informują
nie tak jako we Warszawie jyny debatują.
Na czele tego Fojtka, Rada i Sołtys stoją
co jeszcze dla ludzi zrobić z całą Gminą się głowią

Jo im szczęścia, zdrowio życzym,
by w drodze do Europy nie zapomnieli o niczym,
niech w trójwiosce se wszeczy ludzie dobrze żyją
a Fojtka niech jeszcze długo - długo trzynsie
Istebniańska Gmina

Wszeckim ludziom pomyślności
pociechy ze swoich dzieciek
tego życzyc Józef z Olecek

Józef Zawada

GMINNY TURNIEJ WIEDZY POŻARNICZEJ

Wzorem lat ubiegłych w dniu 8.04.1994 r. w Szkole Podstawowej 1 w Istebnej odbyły się eliminacje gminne „Turnieju Wiedzy Pożarniczej”. Zwycięzcą Turnieju został uczeń klasy VIII Szkoły Podstawowej Nr 1 w Istebnej **Piotr Gazurek** a zwycięstwo drużynowe odnieśli także uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 Istebnej w składzie:

1. Violetta Haratyk
2. Piotr Gazurek
3. Arkadiusz Majorek

Opiekunką tej drużyny była pani **Wanda Łacek**. Opiekunka i Piotr Gazurek pojadą w miesiącu maju br. na eliminacje wojewódzkie.

Drugie miejsce zajęła Drużyna Szkoły Podstawowej Nr 2 w Istebnej-Zaolziu, której opiekunem był pan **Bogdan Ligocki**.

Organizatorów tj. Gminny Związek OSP martwi fakt bardzo słabego zainteresowania szkół udziałem w tym turnieju.

Nie wysłały swych uczestników Szkoły z Jaworzynki i Koniakowa, a to wielka szkoda.

Anna Bury

„Nasza Trójwieś” - wydaje URZĄD GMINY w Istebnej

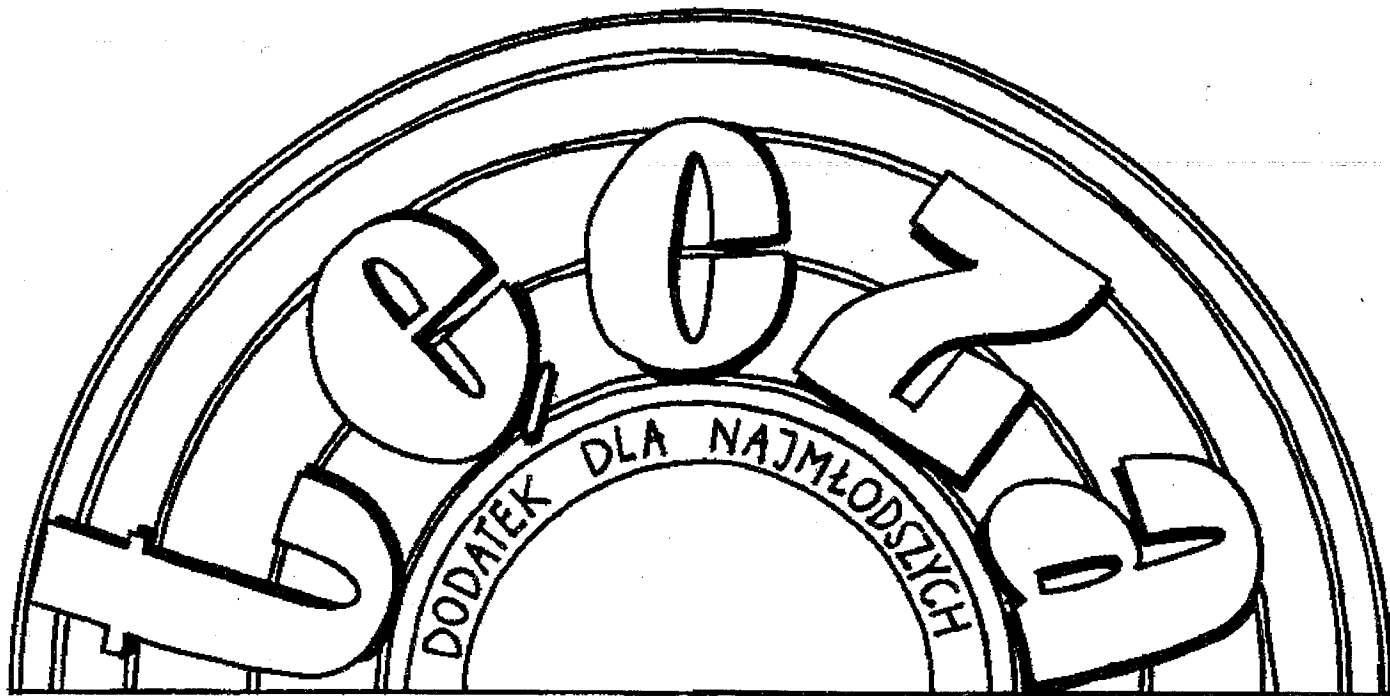
Adres: 43-470 ISTEbNA 1000, tel. 87

Redaguje Zespół w składzie: Krystyna Rucka, Elżbieta Legierska, Anna Polok

Fotokład i druk: INTERFON, Cieszyn, ul. Mennicza 10, tel. 225-43, fax 246-43

Czasopismo zrzeszone

w Regionalnym Ośrodku Prasy Lokalnej Polski Południowej

Drogie Dzieci!

„Tęcza” to nowy dodatek przeznaczony dla Was. Pragniemy by dostarczał Wam nieco rozrywki, humoru czasem wspólnej zabawy. Na jego łamach będziemy prezentować krzyżówki, rebusy, zagadki, konkursy, wiersze i ciekawe opowiadania - te pisane dla was, jak również pisane przez was samych.

Chcemy, aby ten dodatek nie tylko was bawił, ale dostarczał również wielu ciekawych przeżyć.

Dodatek „Tęcza” będzie się ukazywał w każdym numerze „Naszej Trójki”.

Zapraszamy wszystkie dzieci do wspólnej zabawy, czekamy na ciekawe propozycje, które należy przestać pod adres redakcji z dopiskiem „Tęcza”.

KRZYŻÓWKA

PIONOWO:

1. Święto ze śmigusem
2. Gęgające ptaki
4. Był niejeden w karnawale
5. Ty i...
7. Mały łyczek - duży...
8. Chroni przed nim parasol
10. Obchodzi imieniny 1 lipca
11. Z komina
12. Podpowiada jak się ubrać
14. Służy do patrzenia

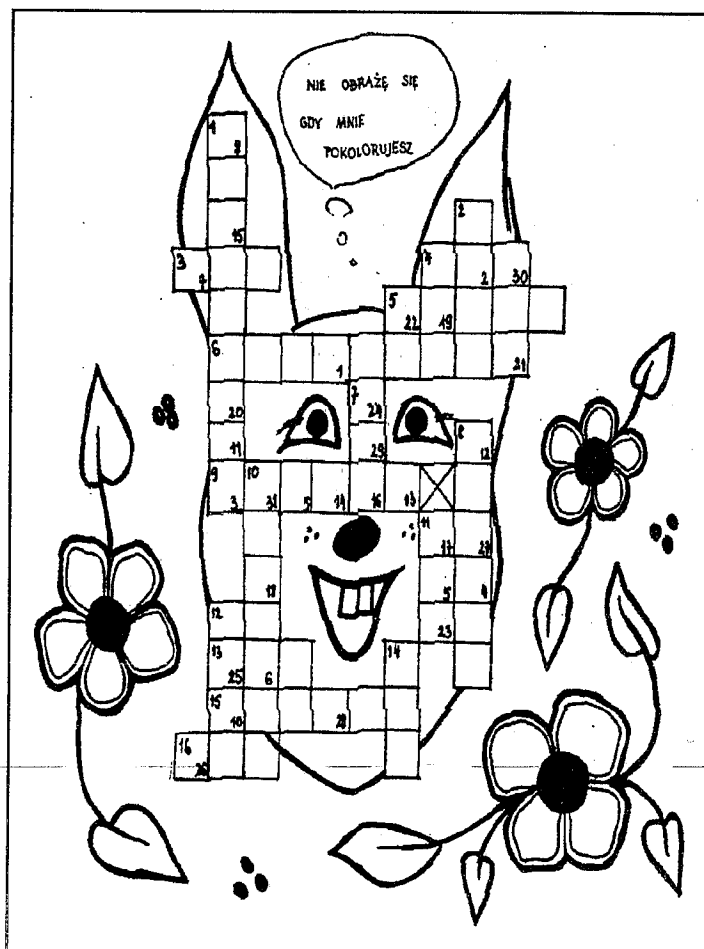
POZIOMO:

3. ... Poszła do przedszkola
4. Tytuł czasopisma dla dzieci
5. Mały Jan
6. Mieszkają tam kangury
9. „... Puchatka”
13. Ano-wspak
15. Przykrywa mały domek
16. Inaczej prezent

Litery z pól ponumerowanych w dolnym prawym rogu od 1 do 31 utworzą rozwiązanie

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Rozwiązanie krzyżówki - hasło - prosimy przesłać na adres Urzędu Gminy w Istebnej w terminie do 15 maja br.
Na zwycięzców czeka 5 nagród - książki.

WIOSENNE WIERSZE

Jan Babicz

Dokąd idziesz, wiosno?

- Dokąd idziesz wiosno?
- Do lata.
- A co niesiesz, wiosno?
- Śpiew ptaka.
Zieleń liści soczystą na drzewa,
radość kwiatów, by dzwoniły ziemi,
garść motyli żółtych jak słońce,
by weselej było na łące,
deszcze ciepłe, co chmury obmyją,
łuki z tęczy, by niebo stroiły
i promienie słoneczne niosę,
aby w oczach błyszcząły co dzień.

Helena Bechlerowa

Może zobaczymy

Idźmy leśną ścieżką
cicho, cichuteńko,
może zobaczymy
sarniátko z sarenką.

Może zobaczymy
wiewióreczkę małą,
jak wesoło skacze
z gałęzi na gałąź.

I niech nikt po lesie
nie gwizdże, nie woła -
może usłyszemy
pukanie dzięcioła.

A może zaśpiewa
między gałązkami
jakiś mały ptaszek,
którego nie znamy.

I będzie nas witał
wesołą piosenką,
Tylko idźmy lasem
cicho, cichuteńko.

Maria Konopnicka

Przyszła do nas wiosna,
Przyszła do nas hoża,
Nanosła nam kwiecica,
Między trawy, zboża,

Nanosła nam kwiecica
Jaskrów i stokroci,
Aż się łączka bieli,
Aż się pole złoci.

Śmieję się z nami!

Mama popędza najmłodszego syna,
ucznią zerówki: - szybciej, bo
się spóźnisz do szkoły.
- Nie rozumiem, tego pośpiechu
przecież szkoła otwarta jest przez cały dzień.

○

Pan Kowalski kręci się dziwnie
po mieszkaniu. W pewnym
momencie pyta żonę.
- Czy wiesz, że po śmierci
człowiek w proch się obróci?
- Oczywiście!
- To pod naszą szafą leży
co najmniej trzech nieboszczyków.

Przemysław Sz.

○

- Mówiłeś, że twój pies nie zrobi
człowiekowi żadnej krzywdy,
a on podarł mi spodnie.
- A czy spodnie to człowiek?

○

Pod koniec roku szkolnego
mama bierze zeszyt swojej
córkę i przerażona woła:
- Agato, przecież ten zeszyt
jest zupełnie czysty.
- Bo to jest zeszyt do zadań
ustnych.

Natalia B.

Jest wiosna. Wokół wszystko budzi
się do życia. Na sercu jest nam radoś-
niej i weselej. Warto więc rozejrzeć się
dookoła i popatrzeć, co dzieje się w
przyrodzie.

List do Wiosny

Jak się czujesz, pani Wiosno?
Czy już nowe pączki rosną?
Czy już trawa
rozpędziła się do słońka?
Czy z rękawa
wypuściłaś już skowronka?

Jan Sztandynger

Zgaduj - zgadula

To jest bardzo dziwny pan:
Stoi nad wodą lub na łące,
Pończochy ma czerwone,
koszulę białą, rękawy czarne.
Dziób długi i ostry jak szpada,
najchętniej zielone żaby zjada.

✱

Kto pracuje w helmie,
pnie się po drabinie,
kiedy syczy ogień
i gdy woda płynie?

✱

ZAKO - daje mleko
RAKU - jaja niesie
STOM - wisi nad rzeką
ZABRZO - rośnie w lesie

✱

Czytaj wprost,
Czytaj wstecz,
będzie to ta sama rzecz.
Roślina strączkowa
pożywna i zdrowa.

Dodatek miesięcznika „*Nasza Trójwiesć*”
Redaguje zespół w składzie: Eleonora Nieurzyła, Halina Legierska, Danuta Haratyk
Oprawa graficzna: Magda Adamus